

«Кітапты сүйушілердің бәсекесі» кітапханалық сабақ

Мақсаты: оқушылардың кітап, оның шығу және қалыптасу тарихы жайлы түсініктерін, ақпараттық, кітапханалық-библиографиялық білімдерін әрі қарай толықтыру, кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, жазушылар жайлы кеңірек мағлұмат білуге ықпал ету болып табылады.

Ұйымдастыру: Слайдпен

Кітап – адам баласының ақыл-ойынан туған байлықты сақтап, ұрпақтан-ұрпаққа жеткізіп отыратын, білім және тәрбие беретін құрал. Кітап сенің ақылшың, досың, сырласың. Ең алғаш дүниеге келгенде анадан тәрбие аласың, ал алғаш мектеп табалдырығын аттап, алғаш қолыңа кітап ұстағанда кітаптан білім аласың. Білімді ұстағанда кітаптан білім аласың. Білімді кітаптан үйренесің.

Кітап- біздің рухани құндылығымыз, теңдессіз байлығымыз. Өткен замандардың тұңғыық тереңінен сыр шертетін тарихты да, әдебиетті де , басқа ғылым кереметтерін де кітапханадан аламыз.

Кітапхана- оқырманмен кітап арасындағы негізгі алтын көпір. Ал кітап пен кітапхананың тіршілігіне жан беретін ұлттық құндылықтар мен оқырмандар арасын жалғастырушы- кітапханашылар.

Бәсекенің өту барысы:

Бәсеке 4 белестен тұрады.

1. Кітаптың шығу тарихы.
2. «Кітаптың ата-аналары»
3. «Кітаптың құрылысы»
4. «Кітап, білім, жазу жайлы халық даналығы»

Бәсекенің бірінші белесі. Кітаптың шығу тарихы. Адамзат қағаз ойлап тапқанша жазу үшін қандай заттарды пайдаланды, алғашқы әліпбиді ойлап тапқан адам,

қазақ әліпбиінің атасы кім, қай ғасырда қағазды ойлап тапты,
Кітап апталығы қашан тойланады т.б. сұрақтар төңірегінде болады.

1. Кітаптардың алғашқы түрлері қай жерлерде пайда болған?

(Мысырда, Шығыс елдерінде, Грекияда, Римде)

2. Жазу қайда жазылған және жазуға қандай заттарды пайдаланған?

(қыш текшелерге, тақта тастарға сына жазуымен, паирус)

3. Қамысқа кітап жазу қай елде, қай ғасырда пайда болды? (б.з.б.7 ғасырда, Грекияда)

4. Кітап қай ғасырда дүниеге келді? (б.з.1-ғасырда)

5. Қағазды қай уақытта, кім ойлап тапты? (105 ж.
Қытай шебері Цай Лунь)

6. Баспа қалыбын қай уақытта ,кім ойлап тапты? (15 ғ-да
неміс өнертапқышы Иоганн Гутенберг)

7. Ежелгі Қазақстанда жазу қалай пайда болды?

Ол жазуларды қалай атаған? (жартастарда, үңгірлерде, ыдыстарды пайдаланған. Оларды «петроглифтер» деп атаған)

8. Қазақстанның қай жерлерінде «петроглифтер»- жартастағы суреттер табылған? (Қапшағай маңайындағы Қаратау тауларында Арпаөзен шатқалдарынан ең үлкен жартастағы суреттер табылған)

9. Шығыс Қазақстанның қай өңірінен «петроглифтер » табылды. (Шығыс Қазақстан өңірінен Ұлан ауданы Бестерек ауылының маңайынан)

10.Әліпбиді кім ойлап тапқан? (Кирилл және Мифодий)

11.Әліпби қалай аталған? (кириллица)

12.Қазақ әліпбиінің негізін қалаушы кім?(Ахмет Байтұрсынов)

13.Қазақстан территориясында қандай ежелгі кітапхана болған?
(Отырар кітапханасы)

14.Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасы қай жылы ашылды? (1931 ж)

Екінші белес: «Кітаптың ата-аналары» Бұл белесте кітапты жазатын жазушылар мен ақындар жайлы мәліметтерді білулеріміз керек. Мысалы, қазақ жазушыларының арасында фамилиялары, аттары бірдей қандай ақын-жазушыларды, өнер, қоғам қайраткерлерін білесіңдер?

1. Фамилиялары бірдей қандай ақын, жазушыларын, қоғам қайраткерлерін білесің? (Тұманбай Молдағалиев, Жұбан Молдағалиев, Жайсаңбай Молдағалиев, Қасым Аманжолов, Сәрсен Аманжолов, Асқар Сүлейменов, Асқар Сүлейменов, Мұхтар Шаханов, Берік Шаханов)
2. Аттары бірдей қандай жазушыларды білесің? (Мұхтар Әуезов, Мұхтар Мағауин, Мұхтар Шаханов, Мұхтар Құрманалин, Сәбит Мұқанов, Сәбит Дөнентаев)
3. Ең көп шығарма жазып қалдырған қандай жазушыларды білессің? (Мұхтар Әуезов елу томдық, Әбіш Кекілбаев 12 томдық, Қабдеш Жұмаділов 12 томдық, Ғабит Мүсірепов, Сәбит Мұқанов)
4. Өз өмірлерінің деректерін шығармаларына арқау қылған жазушыларды ата. Сәкен Сейфуллин, Бердібек Соқпақбаев)
5. Қандай балалар ақын, жазушыларын білесіңдер? (Бердібек Соқпақбаев, Марат Қабанбаев, Өтебай Тұрманжанов, Құрманбай Толыбаев, Машқар Гумеров, Мұхтар Құрманалин)
6. Қай балалар жазушысының шығармасы бойынша кинофильм түсірілді? (Бердібек Соқпақбаев «Менің атым Қожа»)
7. М.Әуезовтың жыртықшы аң туралы жазған шығармасы? («Көксерек»)
8. М.Әуезовтың қандай шығармалары бойынша кинофильм түсірілді? («Қараш-қараш оқиғасы» , «Көксерек»)